

Teknisk vejledning – Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest for IRB-realkreditinstitutter (2024)

Indhold

1. Indledning	2
2. De makroøkonomiske scenarier	3
3. Metodemæssige antagelser	4
3.1 Aktiekurser	4
3.2 Udlånsvækst	5
3.3 Landbrugets afsætningspriser samt jordpriser	6
3.4 Operationelle risici	6
3.5 Nettorente- og gebyrindtægter	7
3.6 Øvrige antagelser	9
3.7 Ny regulering	11
4. Resultatark	14
4.1 Resultatoplysninger (Resultat)	15
4.2 Balanceoplysninger (Balance)	15
4.3 Solvensoplysninger (Solvens)	15
4.4 Noter til resultatoplysninger (Noter til resultat)	16
4.5 Noter til rentebærende poster	17
4.6 NEP- og gældsbufferkrav	17
4.7 Supplerende sikkerhedsstillelse (Suppl sikkerhed)	19
4.8 Supplerende oplysninger om udlån (Udlån)	20
4.9 Supplerende oplysninger om nedskrivninger på ejendoms kategorier (Nedskrivninger)	20
4.10 Supplerende oplysninger om nedskrivninger på stadier (Nedskrivninger på stadier)	21
4.11 Risikovægte på defaultede erhvervs- og detaileksponeringer under IRB-metoden	22
4.12 Oplysninger om "Exposure-at-default" (EAD)	22
4.13 Oplysninger om PD, LGD og EL til kapitaldækningsformål (PD-LGD-EL REA)	23
4.16 Oplysninger om PD migration (PD migration)	24
4.14 Effekterne af indfasningen af kommende regulering (Indfasning af ny regulering)	24
5. Dokumentation	25
6. Praktiske forhold	33
Bilag – De makroøkonomiske scenarier	34
Basisscenario	34
Stress-scenario	34

1. Indledning

Realkreditinstitutter, der er godkendt til at anvende en IRB-metode til opgørelse af kreditrisiko, skal gennemføre stresstest på baggrund af makroøkonomiske scenarier fastsat af Finanstilsynet, jf. "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Baggrunden er, at makroøkonomiske stresstest er en vigtig del af institutternes risikostyring. Formålet med Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest er at sikre en tilpas forsigtig tilgang til stresstest i institutterne. Fastlæggelsen af fælles makroøkonomiske scenarier gør det desuden muligt i højere grad at sammenligne stresstestresultaterne på tværs af institutterne.

Stresstestberegningerne på grundlag af Finanstilsynets scenarier, herunder eventuelle følsomhedsanalyser, skal integreres som en naturlig del af realkreditinstitutternes solvensbehovsdokumentation (ICAAP). Bestyrelsen og direktionen forventes i forlængelse heraf at tage stilling til, hvor meget yderligere kapital instituttet på baggrund af de gennemførte stresstest har behov for at afsætte for at fastholde en hensigtsmæssig kapitaloverdækning eller i øvrigt imødegå de risici, som afdækkes i stresstesten. Det er Finanstilsynets forventning, at stresstestresultaterne inddrages i forbindelse med instituttets fastlæggelse af kapitalmålsætninger. Finanstilsynet har således en forventning om, at et realkreditinstitut har en kapitalmålsætning, der er tilstrækkeligt høj til at sikre, at instituttet til enhver tid opfylder kapitalkravet inklusive bufferkrav også under et hårdt stress-scenarie.

Finanstilsynets scenarier omfatter et basisscenarie og et stress-scenarie. Scenarierne beskriver udviklingen i centrale nøgletal for dansk økonomi i perioden 2024-2026. Instituttet skal foretage stresstestberegninger for 2024, 2025 og 2026, idet der tages udgangspunkt i årsregnskabet og kapitalforhold for 2023. Stresstestberegningerne foretages på grundlag af sammenhængende scenarier for den makroøkonomiske udvikling i Danmark samt en række beregningstekniske antagelser om udviklingen i bl.a. aktiekurser og udlån. Disse er afstemt med udviklingen i de underliggende makroøkonomiske nøgletal. Finanstilsynet har også fastlagt en række supplerende beregningstekniske antagelser om udviklingen i landbrugets afsætningspriser samt jordpriserne.

Stress-scenariet har karakter af et hårdt recessionsscenario. Dette skal supplere de fremadrettede recessionsscenarioer, som realkreditinstitutterne selv designer og anvender i institutternes egne makroøkonomiske stresstest, jf. CRR artikel 177.

Resultaterne af stresstestberegningerne skal indberettes til Finanstilsynet. Til det formål er der udformet et resultatark, som skal anvendes til indberetningen. Arket omfatter beregninger

for instituttets resultatopgørelse og balance samt udvalgte oplysninger fra instituttets opgørelse af solvens, solvensbehov og gearing (kapitalgrundlag, risikoeksponering, solvensbehov, gearingsgrad) i de forskellige scenarier. Desuden skal der indberettes en række supplerende oplysninger om bl.a. renteindtægter og renteudgifter, nedskrivninger, udlån og belåningsprocenter fordelt efter ejendoms kategorier samt udvalgte kreditrisikoparametre (EAD, PD, LGD, EL). Mange af de oplysninger, der skal indberettes, kan oversættes direkte til poster i de regnskabs- og kapitaldækningsindberetninger, som institutterne foretager til Finanstilsynet. Ansvar for beregningerne ligger hos institutterne. Indberetningen til Finanstilsynet skal indeholde en fyldestgørende dokumentation af valgte metoder og antagelser, herunder en fyldestgørende beskrivelse af de anvendte stresstestmodeller.

Realkreditinstitutter, der har datterselskaber, skal som udgangspunkt foretage og indberette stresstestberegninger på to niveauer – for instituttet solo og for (del)koncernen bestående af realkreditinstituttet og dets datterselskaber. Pengeinstitutter, der er godkendt til at anvende en IRB-metode til opgørelse af kreditrisiko, skal også udføre og indberette makroøkonomiske stresstest. Kravene hertil er beskrevet i en særskilt teknisk vejledning for pengeinstitutter.

Indberetningen af makroøkonomiske stresstest til Finanstilsynet skal som udgangspunkt ske én gang om året på grundlag af et opdateret sæt af makroøkonomiske scenarier og med den indberetningsfrist, der fremgår af denne vejledning, jf. afsnit 6. Indberetningsfrekvensen kan øges til to gange om året, hvis Finanstilsynet vurderer, at der er et behov for det.

Kravet om indberetning af makroøkonomiske stresstest gælder som udgangspunkt for IRB-institutter, men Finanstilsynet kan vælge at justere kredsen af institutter, der skal gennemføre og indberette stresstest på grundlag af de fastsatte scenarier.

2. De makroøkonomiske scenarier

De makroøkonomiske scenarier omfatter et basisscenario og et stress-scenario, som beskriver udviklingen i en række centrale nøgletal for Danmark i perioden 2024-2026. Basisscenarioet kan tolkes som det mest sandsynlige scenario (en prognose), mens stress-scenarioet illustrerer et negativt makroøkonomisk forløb, som har karakter af en hård recession. Stress-scenarioet vurderes at have lav sandsynlighed, men er ikke utænkeligt. Stress-scenarioet er designet blandt andet med afsæt i erfaringerne fra finanskrisen 2008-10.

Stress-scenarioet beskriver et makroøkonomisk forløb med svag økonomisk vækst i 1. halvår af 2024 (som i basisscenarioet), hvorefter der i 2. halvår af 2024 indtræffer et hårdt konjunkturtillageslag, der fortsætter ind i 2025 og 2026.

Stress-scenariet beskriver et forløb med vedvarende høje lange renter, mens de korte renter antages at falde i forhold til udgangsniveauerne i 2023. Renteudviklingen er den samme som i basisscenariet.

Nøgletallene for scenarierne findes i filen Scenarietabel_ ST2024, jf. afsnit 6. Til referenceformål indeholder tabellen også sammenlignelige tal for 2022 (faktiske tal) og 2023 (skøn for hele året).¹ Desuden indeholder filen en tabel med den kvartalsvise udvikling i stress-scenariets første år for en række nøgletal. En nærmere beskrivelse af scenarierne findes i bilag til denne vejledning.

Stress-scenariet er udarbejdet i samarbejde med Nationalbanken.

3. Metodemæssige antagelser

Stresstestberegningerne skal være baseret på nedenstående metodemæssige antagelser, som har til formål at sikre dels en tilstrækkelig forsigtighed i stresstesten, dels en større grad af sammenlignelighed på tværs af institutterne. På de områder, hvor Finanstilsynet ikke fastlægger konkrete antagelser, må institutterne anvende deres egne antagelser. Disse antagelser skal beskrives og motiveres i dokumentationen af beregningerne.

3.1 Aktiekurser

Som en beregningsteknisk forudsætning antages det, at markedsudviklingen for danske børsnoterede aktier (målt ved markedsindekset OMXC) er som følger:

Vækst i OMXC ultimo året, pct. år-år	2024	2025	2026
Basisscenarie	5	5	5
Stress-scenarie	-50	0	0

Tabellen angiver væksten i OMXC-indekset i løbet af året, dvs. fra primo året (svarende til ultimo det forudgående år) til ultimo året. F.eks. antages OMXC at falde med 50 pct. fra primo 2024 (ultimo 2023) til ultimo 2024 i stress-scenariet.

For danske ikke-børsnoterede aktier antages udviklingen i dagsværdien heraf at være som følger:

¹ Det står institutterne frit for at anvende mere opdaterede tal for 2022 og 2023. Tallene for de historiske år (inkl. 2023) skal dog være de samme for begge scenarier. Hvis instituttet vælger at benytte mere opdaterede historiske tal, skal det anføres i dokumentationen sammen med en tabulering af de anvendte tal for 2022-2023 (de vigtigste variable). Hvis instituttet anvender mere opdaterede tal for særligt renterne, er det vigtigt, at *ændringerne* i renterne i 2024, 2025 og [2026 i forhold til 4. kvartal 2023](#) modsvarer de renteændringer, der fremgår af Finanstilsynets scenarier, [jf. afsnit 3.5](#).

Vækst i dagsværdi ultimo året, pct. år-år	2024	2025	2026
Basisscenarie	0	0	0
Stress-scenarie	-20	0	0

Tabellen angiver væksten i dagsværdien af de ikke-børsnoterede aktier i løbet af året. F.eks. antages dagsværdien at falde med 20 pct. fra primo 2024 til ultimo 2024 i stress-scenariet.

Antagelserne om markedsudviklingen i 2024, 2025 og 2026 tager hensyn til den makroøkonomiske udvikling i scenarierne, idet ikke-børsnoterede aktier antages at være mindre konjunkturfølsomme end børsnoterede aktier.

Det antages, at udenlandske aktier følger samme markedsudvikling som de danske aktier.

3.2 Udlånsvækst

Som en beregningsteknisk forudsætning antages det, at væksten i det samlede udlån opgjort før nedskrivninger og udenfor dagsværdiregulering som følge af renteændringer i 2024, 2025 og 2026 (målt fra primo året til ultimo året) er som følger:

Udlånsvækst, pct. år-år	2024	2025	2026
Basisscenarie	2,5	2,5	2,5
Stress-scenarie	0	0	0

Anm.: Vækst i samlet udlån før nedskrivninger og udenfor dagsværdiregulering opgjort ultimo året.

For realkreditinstitutter antages således uændret udlån i stress-scenariet (før nedskrivninger og dagsværdiregulering).

Nedskrivninger og en eventuel dagsværdiregulering som følge af renteændringer kan føre til, at væksten i det balanceførte udlån kan afvige fra de anførte vækstrater i tabellen. Det skal i dokumentationen klart fremgå, hvor meget en eventuel dagsværdiregulering påvirker det balanceførte udlån.

Antagelserne om udlånsvæksten tager udgangspunkt i den makroøkonomiske udvikling i scenarierne.

3.3 Landbrugets afsætningspriser samt jordpriser

Der er fastlagt særskilte stødniveauer til udvalgte afsætningspriser for landbruget samt til jordpriserne. Disse stødniveauer anvendes ved beregning af nedskrivninger på udlån til landbruget. Som beregningstekniske forudsætninger antages det, at udviklingen i afsætningspriser og jordpriserne er som følger:

Nøgletal for dansk landbrug	Basisscenario			Stress-scenario		
	2024	2025	2026	2024	2025	2026
Vækst, pct. år-år						
<i>Afsætningspriser</i>						
Mælkepriser	0	0	0	-15	-20	0
Kvægpriser	0	0	0	-15	-20	0
Svinepriser	0	0	0	-10	-25	0
Planteavlspriser	0	0	0	-20	-25	0
Jordpriser (landbrug/grunde)	2	2	2	-10	-15	0

Anm.: Vækstrater angiver væksten i det årlige gennemsnit for nøgletallet. Planteavl anvendes for alle typer af afgrøder, herunder, hvid, havre, rug, byg og rasp.

Kilde: Finanstilsynet

F.eks. antages det, at priserne på mælk i stress-scenariet falder med 15 pct. fra 2023 (gennemsnitligt niveau i året) til 2024 (gennemsnitligt niveau i året). Bemærk, at ændringerne i priserne er opgjort som ændringer i den gennemsnitlige pris for året. Hvis priserne ultimo 2023 er højere end det gennemsnitlige niveau for 2023 (overhæng), skal der derfor anvendes et større prisfald opgjort fra ultimo 2023-niveauet til 2024 i stress-scenariet, end anført i tabellen. Tilsvarende skal der anvendes et mindre prisfald fra ultimo 2023-niveauet end anført i tabellen, hvis priserne ultimo 2023 er lavere end det gennemsnitlige niveau for 2023 (underhæng).

Instituttet skal antage, at priserne fastholdes på ultimo 2023-niveauet, hvis et eventuelt underhæng i priserne medfører en prisstigning i stress-scenariet. I dette tilfælde skal instituttet afvige fra stødniveauerne i ovenstående tabel i en mere forsigtig retning.

Stødniveauerne er fastlagt ud fra bl.a. historiske erfaringer. Instituttet skal i dokumentationen beskrive, hvordan stødene anvendes i stresstesten. Hvis der er afledte effekter på nedskrivningerne for andre ejendoms kategorier end landbrugsejendomme, skal det ligeledes angives i dokumentationen.

Prisudviklingen for planteavl i scenarierne anvendes for alle typer af afgrøder.

3.4 Operationelle risici

Instituttet skal i stresstesten indregne eventuelle omkostninger forbundet med operationelle risici, som instituttet risikerer materialiserer sig over fremskrivningsperioden. Operationelle

risici omfatter hér risikoen for direkte eller indirekte økonomiske tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller eksterne begivenheder, herunder retlige risici. Instituttets tilgang til indregning af omkostninger relateret til operationelle risici kan være forskellig på tværs af basissceneriet og stresssceneriet. I stress-sceneriet forventes instituttet at indarbejde omkostninger i resultatopgørelsen ud fra en "worst case" betragtning, sådan at omkostninger relateret til operationelle risici indarbejdes, hvis realisationen heraf ikke er utænkelig, selv om sandsynligheden er lav. Instituttet skal i dokumentationen klart beskrive og motivere de antagelser, som instituttet har gjort sig i forhold til indregning af omkostninger relateret til operationelle risici. Dokumentationen skal indeholde en henvisning til eventuelle verserende sager, hvor relevant for instituttets indregning af væsentlig karakter, herunder en beskrivelse af de indregnede effekter (også selvom den indregnede effekt er nul). Det skal også fremgå klart af dokumentationen, hvordan indregning af eventuelle omkostninger relateret til operationelle risici påvirker udviklingen i solvensbehovet, dvs. instituttets solvensmæssige reservation til operationelle risici, i stresstesten.

3.5 Nettorente- og gebyrindtægter

Instituttet skal sikre en tilstrækkelig forsigtig fremskrivning af nettorenteindtægterne i stresssceneriet. Det gælder særligt i en situation, hvor niveauet er højt i udgangsåret for stresstesten.

Tilgangen til modellering af nettorenteindtægterne skal beskrives som en del af dokumentationen, og instituttet skal redegøre for, hvorfor den anvendte tilgang anses for at være tilstrækkeligt forsigtig, blandt andet med afsæt i historiske erfaringer. Instituttet bør i den forbindelse inddrage relevant information om for eksempel den historiske udvikling og de historiske niveauer for indlåns- og udlånsrentemarginaler og bidragssatser.

Fremskrivningen af nettorenteindtægterne i stress-sceneriet må ikke føre til et resultat, der er gunstigere, end hvis instituttet antager, at rentemarginaler og bidragssatser bliver fastholdt på niveauet fra slutningen af udgangsåret i forbindelse med kontraktuel reprising over fremskrivningsperioden (dvs. for variabelt forrentede fordringer og ved udløb af fastforrentede fordringer, der fornys). Dog kan ændringer i rentemarginaler og bidragssatser, som er kendt og annonceret på indberetningstidspunktet, medtages i denne beregning, hvis ændringerne og effekten heraf på nettorenteindtægterne klart fremgår af dokumentationen.

Det er som udgangspunkt Finanstilsynets forventning, at instituttets egen fremskrivning i stress-sceneriet fører til et resultat, der er mere konservativt end under en antagelse om konstante rentemarginaler og konstante bidragssatser.

Rentemarginaler skal i den sammenhæng forstås generelt som forskellen mellem den effektive rente på det pågældende aktiv eller passiv og den relevante referencerente i scenarierne. En antagelse om konstante rentemarginaler svarer således til en antagelse, om renten på det på gældende aktiv eller passiv følger samme udvikling som referencerenten.

Som en del af dokumentationen, skal instituttet motivere, hvis nettorenteindtægterne i stress-testen overstiger niveauet fra 4. kvartal 2022 (opregnet til årsniveau). Finanstilsynet har i den løbende risikovurdering og sagsbehandling i 2023 anvendt et loft over institutternes netto-renteindtægter baseret på niveauet i dette kvartal. Der indgår ikke et mekanisk loft i stress-testen for 2024 (som det for eksempel er tilfældet i den fælleseuropæiske stresstest i regi af Den Europæisk Banktilsynsmyndighed, EBA), men hvis nettorenteindtægterne i stress-scenariet er gunstigere, end hvad niveauet i 4. kvartal 2022 vil tilsige, skal instituttet som en del af dokumentationen motivere, hvorfor dette er tilstrækkeligt forsigtigt.

I scenarierne indgår oplysninger om renterne opgjort for 4. kvartal i udgangsåret. Disse renter er udtryk for et skøn på tidspunktet for udarbejdelsen af scenarierne. Hvis instituttet anvender mere opdaterede renter i forbindelse med udarbejdelsen af stresstesten, er det vigtigt, at instituttet anvender samme udvikling i renterne, opgjort fra 4. kvartal i udgangsåret til årene i fremskrivningsperioden, som fremgår af scenarierne. For eksempel skal det antages, at 3-måneders pengemarkedsrenten falder med 0,3 procentpoint fra 4. kvartal 2023 (hvor niveauet er 3,8 pct. i scenarierne) til 2024 opgjort som et årgennemsnit (3,5 pct. i scenarierne). Hvis instituttet anvender rentesatser opgjort ultimo udgangsåret (frem for rentesatser for 4. kvartal), skal scenariernes renteutvikling lægges i halen på disse rentesatser.

Instituttet skal også sikre en tilstrækkelig forsigtig fremskrivning af nettogebyrindtægterne i stress-scenariet. Det gælder særligt, hvis niveauet er højt i udgangsåret for stresstesten, for eksempel drevet af store gebyrindtægter fra en høj konverteringsaktivitet i relation til realkreditudlån.

Dokumentationen skal indeholde en beskrivelse af de væsentligste kilder til gebyrindtægter og gebyrudgifter samt instituttets tilgang til fremskrivning af de enkelte elementer i stress-scenariet. Instituttet skal samtidig redegøre for, hvorfor den anvendte tilgang anses for at være tilstrækkeligt forsigtig. I den forbindelse bør instituttet inddrage historiske erfaringer, herunder erfaringer fra finanskrisen.

3.6 Øvrige antagelser

- Priserne på For erhvervs- og investeringsejendomme samt instituttets domicilejendomme følger samme udvikling som scenariernes huspriser anvendes stress-scenariets priser for erhvervsejendomme til beregning af nedskrivninger mv. i scenariet. Dette gælder også for leasede domicilejendomme, hvor relevant. For basisscenariet antages det forenkende, at priserne følger samme udvikling som basissceniets boligpriser.
- I scenarierne er specificeret udviklingen i såvel den 1-årige som den 30-årige real-kreditobligationsrente. Disse bruges til modellering af udviklingen i de effektive renter på fastforrentede realkreditobligationer eventuelt med interpolation til de relevante løbetider. De effektive renter på variabelt forrentede realkreditobligationer antages at følge udviklingen i 3-måneders pengemarkedsrenten i scenarierne.
- Kursreguleringer på danske obligationer (og andre renterelaterede instrumenter) beregnes på grundlag af udviklingen i obligations- og pengemarkedsrenterne i scenarierne. Hvis instituttet har en væsentlig beholdning af udenlandske obligationer (og andre renterelaterede instrumenter)², beregnes kursreguleringer som udgangspunkt på grundlag af instituttets egne antagelser om renteutviklingen på de udenlandske positioner. Disse antagelser skal dog fastlægges, sådan at renteutviklingen i basisscenariet er udtryk for en prognose, mens der i stress-scenariet antages samme udvikling i renterne som i basisscenariet. Hvis den udenlandske obligationsbeholdning vurderes ikke at være væsentlig, kan instituttet basere kursreguleringerne på udviklingen i de danske renter i scenarierne. Egne antagelser beskrives og motiveres som en del af dokumentationen. Beskrivelsen ledsages af en angivelse af størrelsen af de væsentligste obligationsbeholdninger fordelt på lande.
- Antagelserne vedrørende den udenlandske renteutvikling skal også anvendes ved instituttets beregning af renteindtægter og –udgifter på relevante udenlandske aktiver og passiver.
- Alle valutakurser fastholdes uændret i forhold til udgangspunktet i alle scenarier.
- Ændringer i kapitalforhold, der er kendt med sikkerhed på indberetningstidspunktet, skal indgå i beregningerne. Desuden Det indebærer, at for eksempel afløb og regulatorisk nedvægtning af supplerende kapital skal fratrækkes i kapitalgrundlaget, hvis det forekommer i fremskrivningsperioden. Dog kan instituttet medregne en forventet tilførsel af supplerende kapital fra et ~~eventuelt~~ moderselskab i det omfang, at den nye

² Dvs. hvis den udenlandske obligationsbeholdning udgør mere end 20 pct. af den samlede obligationsbeholdning. Instituttet skal som en del af dokumentationen angive størrelsen af den samlede udenlandske obligationsbeholdning (i kr.), også i de tilfælde, hvor beholdningen ikke vurderes at være væsentlig.

supplerende kapital blot erstatter eksisterende supplerende kapital fra moderselskabet, som indfries. Herudover kan der ikke medregnes kapitaltilførsler hverken i form af egentlig kernekapital, hybrid kernekapital eller supplerende kapital. [Det gælder også refinansiering af kapital.](#) Alle ændringer i kapitalforhold, herunder førnævnte tilførsel af ny supplerende kapital fra et eventuelt moderselskab, skal klart fremgå af dokumentationen.

- For at sikre overensstemmelse med retningslinjerne i den fælleseuropæiske stresstest (EBA stresstesten) må der ikke ske indregning af effekter fra "cures", forstået som vandringer fra stadie 3 til stadie 1 eller stadie 2, eller tabsafskrivninger (konstaterede tab) i scenarierne. Dette gælder for alle scenarierne. "Cures" fra stadie 2 til stadie 1 vil dog kunne indregnes, sådan som det er tilfældet i EBA stresstesten.
- Instituttet kan [til formålet for denne stresstest](#) indregne refinansiering og udstedelse af nye gældsforpligtelser til dækning af NEP- og gældsbufferkrav i fremskrivningen, [såfremt det er i overensstemmelse med Finanstilsynets generelle retningslinjer herfor, jf. "Vejledning om forsvarlig finansieringsstruktur i forhold til NEP- og gældsbufferkravet" af 16. november 2023.](#) Antagelserne om refinansiering, udstedelse af nye gældsinstrumenter og fundingomkostninger skal motiveres ud fra den økonomiske situation på udstedelsestidspunktet i de forskellige scenarier og skal fremgå klart af dokumentationen. I stress-scenariet kan instituttet f.eks. tage udgangspunkt i fundingmulighederne og -omkostningerne for sammenlignelige gældsinstrumenter under finanskrisen. Hvis midler tilvejebragt fra udstedelse af gældsforpligtelser til dækning af NEP- og gældsbufferkrav anvendes til supplerende sikkerhedsstillelse for instituttets – eller koncernforbundne realkreditinstitutters - SDO/SDRO-udstedelser, skal omfanget heraf fremgå af dokumentationen. [Tilgangen til refinansiering og udstedelse af nye gældsinstrumenter til opfyldelse af NEP- og gældsbufferkrav i denne stresstest kan afvige fra Finanstilsynets tilgang i andre sammenhænge.](#)
- Som udgangspunkt forventer Finanstilsynet, at udviklingen i personale- og administrationsudgifterne følger henholdsvis løn- og prisudviklingen i scenarierne.
- Krav til minimumsdækning af tab for misligholdte eksponeringer (NPE-bagstopperen) indregnes som en del af stresstesten. NPE-bagstopperen skal opgøres under en antagelse om, at der ikke må indregnes tabsafskrivninger i scenarierne, og skal beregnes i henhold til gældende retningslinjer, herunder overgangsordning for NPE-bagstopperen. Effekten af NPE-bagstopperen rapporteres som en særskilt heraf-post ("Utilstrækkelig dækning af misligholdte eksponeringer") under opgørelsen af den egentlige kernekapital. Antagelsen om, at der ikke må indregnes tabsafskrivninger, kan i visse tilfælde forekomme restriktiv, og instituttet kan i dokumentationen af

20232024 stresstesten redegøre for effekten på størrelsen af NPE-bagstopperen, hvis alternative antagelser anvendes.

Der må generelt ikke ske indregning af mulige ledelsesmæssige tiltag ("management interventions") som reaktion på scenarierne. Denne antagelse indebærer, ~~at alle bidragssatser skal fastholdes på niveauet fra udgangen af 2022 i alle scenarier. Dog kan ændringer i bidragssatser, som er kendt og annonceret på indberetningstidspunktet, indregnes, hvis ændringerne og effekten heraf på renteindtægterne klart fremgår af dokumentationen. Instituttet kan afvige fra disse antagelser, hvis det resulterer i en mere konservativ tilgang. Dette skal i givet fald fremgå klart af dokumentationen. Tilsvarende må instituttet ikke blandt andet, at instituttet ikke må~~ indregne besparelser på personale- og administrationsudgifterne i scenarierne, medmindre besparelserne er planlagt og annonceret på indberetningstidspunktet, ~~således at besparelserne og~~ for alle praktiske formål må anses for at være sikre.

3.67 Ny regulering

Instituttet skal i stresstesten tage højde for en eventuel gradvis indfasning af kapitaleffekten af nedskrivninger under IFRS 9. Sidstnævnte vil ikke være relevant for realkreditinstitutter på solo-niveau, men kan være relevant for realkreditkoncerner, der indeholder bankaktiviteter. Effekten af overgangsordningen skal indberettes i indberetningskemaet om solvens og beskrives i dokumentationen.

Instituttet skal endvidere beregne og indberette kapitalsituationen i de enkelte år, hvis kapitaleffekten af IFRS 9 var fuldt indfaset på dette tidspunkt. Beregningen foretages for både basisscenariet og stress-scenariet og indberettes som en del af indberetningskemaet om solvens. Effekterne af den fulde indfasning af kapitaleffekten af IFRS 9 beskrives samtidig som en del af dokumentationen.

EBA's retningslinjer om IRB-modeller (estimering af PD og LGD) og behandlingen af misligholdte eksponeringer skal formelt set være opfyldt allerede i udgangspunktet for stresstesten. Enkelte institutter kan dog være i en situation, hvor retningslinjerne ikke er fuldt ud implementeret på dette tidspunkt, således at modelændringer også indtræffer i stresstest-perioden frem mod 2026. For lettere at kunne identificere de rent konjunkturdrevne effekter af stress-scenariet i Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest, og fordi implementeringen af EBA's retningslinjer kræver en forudgående godkendelse af nye IRB-modeller, skal modelændringer over fremskrivningsperioden ikke medtages i selve stresstestresultaterne. I stedet for indberettes effekterne heraf under en særskilt indberetningsfane "Indfasning af ny regulering", jf. nedenfor.

Effekter over fremskrivningsperioden af implementeringen af Basel IV (også omtalt som færdiggørelsen af Basel III), herunder outputgulvet for IRB-modeller og revision af standardmetoden for opgørelse af kreditrisiko, skal ikke medtages i selve stresstestresultaterne. I stedet for indberettes eventuelle effekter særskilt på indberetningsfanen "Indfasning af ny regulering". Her skal instituttet samtidig angive effekterne af implementeringen af Basel IV pr. 1. januar 2027 (dvs. dagen umiddelbart efter stresstest-perioden) med den indfasning, der forventes at være gældende på dette tidspunkt. Endvidere skal instituttet angive effekterne pr. 1. januar 2027, hvis det hypotetisk antages, at Basel IV var fuldt implementeret på dette tidspunkt. Ud over at indberette resultaterne af implementeringen af Basel IV på fanen "Indfasning af ny regulering", skal instituttet beskrive de indregnede effekter, herunder centrale antagelser, der ligger til grund for beregningen, som en del af dokumentationen. Instituttet skal i opgørelsen så vidt muligt tage udgangspunkt i [aftalen af 6. december 2023 mellem Rådet og Europa-Parlamentet om revision af kapitalkrav \(CRR/CRD\) og gennemførelse af Basel-anbefalinger i EU-Kommissionens implementeringsforslag fra oktober 2021](#).

Instituttet kan have foretaget blokreservationer (eller andre regulatoriske ændringer) i opgørelsen af risikoeksponeringen for at sikre en mere glidende overgang til implementeringen af EBA's retningslinjer og/eller Basel IV. I stresstesten antages det beregningsteknisk, at disse blokreservationer (eller andre ændringer) i risikoeksponeringen fastholdes på niveauet fra udgangen af 2023. Eventuelle yderligere ændringer, som instituttet forventer indregnet i stresstest-perioden frem mod 1. januar 2027 skal ikke indgå i selve stresstest-resultaterne, men indberettes som en del af fanen "Indfasning af ny regulering". Eventuelle ændringer i blokreservationer (og andre regulatoriske ændringer) beskrives og kvantificeres som en del af dokumentationen. Endvidere skal instituttet i dokumentationen angive størrelsen af den indregnede blokreservation ved udgangen af 2023, samt hvor (under hvilke delporteføljer under risikoeksponeringen) blokreservationen er placeret.

Eventuelle tilbageværende effekter af implementeringen af CRR2/CRD5 over stresstest-perioden medregnes heller ikke i selve stresstest-resultaterne, men medtages i fanen "Indfasning af ny regulering".

I fanen "Indfasning af ny regulering" skal instituttet som en særskilt opgørelse indberette de samlede effekter på kapitalen (den egentlige kernekapital, kernekapitalen og kapitalgrundlaget), den samlede risikoeksponering og solvensbehovet af ovennævnte regulermæssige tiltag:

- i. Basel IV (færdiggørelsen af Basel III), herunder outputgulvet for IRB-modeller og revision af standardmetoden for kreditrisiko
- ii. EBA's retningslinjer om IRB-modeller og ny definition af misligholdelse.

iii. Eventuelle tilbageværende effekter fra implementeringen af CRR2/CRD5

Effekterne indregnes i de år, hvor de træder i kraft, herunder indfases, jf. gældende lovgivning. For Basel IV tages udgangspunkt i [EU-kommissionens udspil fra oktober 2021-ovenævnte aftale af 6. december 2023](#). I de tilfælde hvor der er usikkerhed omkring den endelige implementering, f.eks. af visse delelementer i Basel IV, vælges den mest konservative mulighed. Indberetningerne foretages både for basisscenariet og stress-scenariet. Effekterne opgøres generelt med gradvis indfasning af reguleringen, mens effekterne for 1. januar 2027 også skal opgøres under en hypotetisk antagelse om, at den pågældende regulering ovenfor var fuldt indfaset denne dato (dvs. opgjort uden en eventuel overgangsordning). Indberetningen skal kun foretages på koncernniveau (højeste konsolideringsniveau for institutter omfattet af Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest). Eventuelle ændringer over stress-testperioden i blokreservationer (og andre regulatoriske ændringer) i opgørelsen af risikoeksponeringen skal også indgå som en del af fanen "Indfasning af ny regulering".

En eventuel anvendelse af overgangsordningen for kapitaleffekten af IFRS 9 bør allerede være indarbejdet i stresstestresultaterne og vil dermed allerede indgå gradvist indfaset. Ved indberetningen af de fuldt indfasede tal pr. 1. januar 2027 indberettes effekterne også under fuld indfasning af kapitaleffekten af IFRS 9, dvs. uden [overgangsordningen eventuel overgangsordning](#).

Effekterne af NPE-bagstopperen skal medregnes i selve stresstest-resultaterne og ikke som en del af de regulatoriske tiltag i fanen "Indfasning af ny regulering". NPE-bagstopperen medregnes med samme beløb under gradvis og fuld indfasning pr. 1. januar 2027.

Antagelserne bag beregningen af effekterne af de regulatoriske tiltag over de enkelte år i fremskrivningsperioden beskrives i dokumentationen, herunder for hvert enkelt element af de kommende reguleringstiltag. Både gradvise og fuldt indfasede effekter beskrives, hvor relevant.

Andre elementer af ny regulering skal kun medtages i stresstesten i det omfang, at ændringerne er vedtaget og implementeret i dansk lovgivning pr. 31. december 2023. I givet fald skal effekterne heraf klart fremgå af dokumentationen. En eventuel indfasning holdes ude af selve stresstest-resultaterne og indberettes i stedet for i reguleringsfanen. Øvrig ny regulering der vedtages efter den 31. december 2023, men før indberetningsdatoen, skal ikke medtages i selve stresstesten, men effekterne heraf skal beskrives særskilt i dokumentationen evt. på skønsmæssig basis.

4. Resultatark

Indberetning af realkreditinstituttets stresstestresultater skal ske ved at udfylde og indsende et resultatark, ~~der forefindes på Finanstilsynets hjemmeside,~~ jf. afsnit 6. Arket indeholder ~~4614~~ faneblade med tabeller, som skal udfyldes med regnskabsresultater for 2023 (faktiske tal) samt fremskrivninger for 2024, 2025 og 2026 i basisscenariet og stress-scenariet, jf. oversigten med tilhørende kommentarer nedenfor. Derudover indeholder resultatarket et faneblad (Indfasning af ny regulering), som anvendes til indberetning af stresstestresultaterne inklusive effekterne af ny regulering, og som er beskrevet nærmere i afsnit 3.67.

I hvert faneblad findes overgangstabeller, der viser, hvordan konkrete poster i resultatarket kan oversættes til poster i de eksisterende regnskabs- og kapitaldækningsindberetninger til Finanstilsynet. Desuden findes et faneblad (Definitioner) med øvrige definitioner til brug i indberetningsskemaerne. ~~De væsentligste ændringer /Ændringer~~ i indberetningskravene ~~i forhold til sidste årsfremgår af materiale tilsendt instituttets stresstest fremgår af fanen "Ændringer ift. ST2022"-ekspertes.~~

Indberetning skal ske efter Finanstilsynets indberetningsforskrifter (danske regnskabsregler), og beløb indberettes i hele millioner kr.

Det er vigtigt, at resultaterne er konsistente på tværs af faneblade, sådan at f.eks. ændringen i markedsværdien af værdipapirbeholdninger fra ultimo forrige år til ultimo året opgjort på balancen (fanebladet med balanceoplysninger), stemmer overens med resultaterne om kursreguleringer (fanebladet med noter til resultatoplysninger) i året.

Hvis realkreditinstituttet har datterselskaber med et væsentligt forretningsomfang, skal stresstestberegningerne som udgangspunkt udføres på både institut- og koncernniveau. Med koncernniveau forstås her en konsolideret opgørelse for realkreditinstituttet og dets datterselskaber. Hvis realkreditinstituttet har datterselskaber, skal der derfor som udgangspunkt foretages to indberetninger til Finanstilsynet. Instituttet vil få nærmere besked fra Finanstilsynet om det relevante opgørelsesniveau i forbindelse med indkaldelsen af stresstesten.

I forbindelse med stresstesten på koncernniveau skal der anvendes særlige antagelser om udlånsvæksten, hvis et (eller flere) af realkreditinstituttets datterselskaber driver pengeinstitutvirksomhed. I dette tilfælde skal den konsoliderede opgørelse for realkreditinstituttet og dets datterselskaber baseres på følgende antagelser:

- For realkreditinstituttet og eventuelle datterselskaber, der også er realkreditinstitutter, anvendes de antagelser om udlånsvæksten, som fremgår af denne vejledning

- For datterselskaber, der driver pengeinstitutvirksomhed, anvendes de antagelser om udlånsvæksten, der fremgår af vejledningen for pengeinstitutter med en IRB-godkendelse til opgørelse af kreditrisiko, jf. "Teknisk vejledning – Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest for IRB- pengeinstitutter (2024)".

Indberetningen på institutniveau skal omfatte alle skemaer med undtagelse af fanebladet "Indfasning af ny regulering", der alene skal udfyldes på koncernniveau. Skemaerne (fanebladene) om Nedskrivninger, Nedskrivninger på stadier, Udlån, [og Risikovægte på defaults og PD-migration](#) kan udelades på koncernniveau, jf. også nedenfor.

4.1 Resultatoplysninger (Resultat)

Indeholder en summarisk resultatopgørelse. Posterne kan genfindes på årsindberetnings-skemaet om resultatoplysninger for kreditinstitutter (KRGs/KRGC). Enkelte af posterne er summen af andre resultatposter, se overgangstabellen i højre side. Institutet skal desuden oplyse om antaget udlodning af overskud i form af udbytter (foreslået udbytte) eller aktietilbagekøb i de respektive scenarier og år. Desuden indberettes oplysninger om eventuelle renteudgifter på hybrid kernekapital, som regnskabsmæssigt indgår under egenkapitalen. Sidstnævnte behandles regnskabsmæssigt også som udlodning af overskud. Der indberettes oplysninger om foreslået udbytte baseret på årets resultat, sådan at udbytte, der f.eks. foreslås udbetalt på grundlag af 2023-resultatet, anføres under 2023 (selv om udbetaling først sker i 2024). [Tilsvarende indberettes aktietilbagekøb indberettes oplysninger om under det gennemførte aktietilbagekøb i året, år, hvor aktietilbagekøbet har effekt på den regulatoriske kapital.](#) F.eks. indberettes aktietilbagekøb, der [gennemføres besluttet og godkendt af Finanstilsynet i 2024, under 2024, selv om aktietilbagekøbet måske først effektueres i 2023 løbet af 2025 eller foretages på grundlag af 2022/2023-resultatet, under 2023.](#)

4.2 Balanceoplysninger (Balance)

Indeholder en summarisk balanceopgørelse opgjort ultimo året samt oplysninger om garantier mv. Posterne kan genfindes på årsindberetningsskemaet om balanceoplysninger for kreditinstitutter (KRGs/KRGC). Garantier mv. kan genfindes på indberetningsskemaet om noteoplysninger til balancen. Enkelte af balanceposterne er summen af andre balanceposter, se overgangstabellen i højre side. Desuden angives oplysninger om de akkumulerede nedskrivninger på udlån.

4.3 Solvensoplysninger (Solvens)

Indeholder oplysninger om instituttets kapitalgrundlag, samlede risikoeksponering og tilstrækkeligt kapitalgrundlag mv. Posterne kan som udgangspunkt genfindes i instituttets ind-

beretning om kapitaldækning (KOFs/KOFC) eller solvensbehov (KSBS/KSBC), se overgangstabellen i højre side. Derudover skal instituttet indberette oplysninger til brug for opgørelse af gearingsgraden.

Desuden skal instituttet indberette størrelsen af det kombinerede kapitalbufferkrav (i mio. kr.) bestående af kapitalbevaringsbufferen, SIFI-bufferen (det særlige kapitalkrav til systemisk vigtige finansielle institutter), den systemiske buffer og en eventuel kontracyklisk kapitalbuffer. Sidstnævnte skal tage udgangspunkt i det annoncerede niveau for kontracykliske buffersatser i Danmark og udlandet på indberetningstidspunktet, sådan at eventuelle vedtagne og annoncerede ændringer i fremskrivningsperioden indregnes. Tilsvarende behandling skal ske for den systemiske buffer og SIFI-bufferen (f.eks. som følge af indfasning af en SIFI-buffer), hvor relevant. [Under den systemiske buffer medtages den sektorspecifikke systemiske buffer for eksponeringer mod ejendomsselskaber, jf. Det Systemiske Risikoråds henstilling af 3. oktober 2023.](#)

I forbindelse med opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer for kreditrisiko skal det – som heraf-poster – oplyses, hvor meget de risikovægtede eksponeringer udgør for henholdsvis erhvervs- og detaileksponeringer (inklusive bidraget fra defaultede eksponeringer i disse to kategorier), samt en specifikation af bidraget fra de defaultede eksponeringer i de to kategorier.

Som en del af indberetningen af solvensoplysninger skal instituttet opgøre og indberette supplerende oplysninger om niveauet for kapitalgrundlag (med tilhørende underkomponenter) og samlet risikoeksponering under en hypotetisk antagelse om fuld indfasning af kapitaleffekten af IFRS 9 i de enkelte år og scenarier.

Instituttet skal indberette komponenter til opgørelse af gearingsgrad efter CRR artikel 429 pr. delegeret forordning (EU) 2015/62, dvs. kernekapital og det samlede eksponeringsmål. Dertil opgøres og indberettes det samlede eksponeringsmål under antagelse om fuld indfasning.

4.4 Noter til resultatoplysninger (Noter til resultat)

Indeholder en specifikation af følgende seks poster i resultatopgørelsen: renteindtægter, rentudgifter, kursreguleringer, udgifter til personale og administration, nedskrivninger på domicilejendomme og goodwill samt netto gebyrindtægter. Specifikationen kan [med enkelte undtagelser](#) genfindes i årsindberetningsskemaet (KRGs/KRGC) om noter til resultatoplysninger for kreditinstitutter, se overgangstabellen i højre side. Summerne skal stemme overens med de tilsvarende poster i resultatopgørelsen (fanebladet Resultat). F.eks. skal Renteindtægter i alt (i Noter til resultat) stemme overens med posten Renteindtægter i skemaet om resultatoplysninger (Resultat).

4.5 Forklaringsbidrag til vækst i REA under IRB-metoden (Udvikling i REA)

Indeholder udviklingen i de risikovægtede eksponeringer med kreditrisiko (REA) for erhvervs- og detailporteføljen under IRB-metoden opdelt i forklaringsbidrag fra ændringer i

1. PD / migration for ikke-defaultede kunder
2. Defaults (REA bidrag fra kunders overgang fra ikke-default til default)
3. LGD/Sikkerhedsværdier for ikke-defaultede kunder
4. LGD/Sikkerhedsværdier/ELBE for defaultede kunder
5. Volumen (udlånsvækst)
6. Andet

Opdelingen i forklaringsbidrag foretages alene for IRB-porteføljen for detail og erhverv (samlet). Den anvendte beregningsmetode udføres som en standardberegning, hvor de forskellige variable/faktorer stresses skiftevis og successivt. For nærmere anvisninger henvises til fanen "Udvikling i REA", der indeholder en detaljeret vejledning til, hvordan forklaringsbidragene skal indberettes.

Det skal sikres, at opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer for kreditrisiko under IRB-metoden for detail og erhverv stemmer overens med den tilsvarende opgørelse under fanen Solvens. Under post 9 fremgår en henvisning til den tilsvarende opgørelse under fanen Solvens, der kan anvendes til at afstemme resultaterne mellem de to faner.

Hvis der anføres et beløb under "Andet", skal dette uddybes i dokumentationen af stresstesten.

4.5 Noter til rentebærende poster

Indeholder supplerende oplysninger om rentebærende aktiver og passiver specifikt for 4. kvartal i udgangsåret for fremskrivningen. Bemærk at indberetningen i denne fane udelukkende vedrører 4. kvartal i udgangsåret. Der er tale om oplysninger, som ikke fremgår af den løbende regnskabsindberetning til Finanstilsynet. Oplysningerne omfatter renteindtægter og -udgifter i kvartalet, gennemsnitlig balance i kvartalet, samt den effektive rente på aktivet / passivet ultimo kvartalet, fordelt efter balanceposter. På fanen i excel-arket er det beskrevet, hvad der er gældende for de specifikke variable. Fanen skal udfyldes på både institut- og koncernniveau.

4.6 NEP- og gældsbufferkrav

Indeholder oplysninger om instituttets henholdsvis koncernens NEP- og gældsbufferkrav samt kapital- og gældsinstrumenter til dækning heraf. Fanen skal udfyldes på både institut- og koncernniveau for basis- og stress-scenariet, dog kan indberetning for moderselskabet som institut udelades, da denne opgørelse vil være dækket af indberetningen for koncernen.

Med koncernniveau forstås højeste konsolideringsniveau for institutter omfattet af Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest.

I den første tabel opgøres instrumenter til dækning af NEP- og gældsbufferkrav (kapital- og gældsbufferkrav for realkreditaktiviteterne samt NEP-krav for bankaktiviteterne). Post 1 til 5 vedrører instrumenter, som indgår i kapitalgrundlaget. De indhentes fra fanen Solvens og skal derfor ikke udfyldes. Post 6-8 vedrører gældsforpligtelser samt kapitalinstrumenter, der ikke kan medregnes i kapitalgrundlaget. Det er i fremskrivningerne tilladt at refinansiere eller udstede nye gældsforpligtelser til dækning af NEP- og gældsbufferkrav, [jf. afsnit 3.5-såfremt det er i overensstemmelse med Finanstilsynets generelle retningslinjer herfor, jf. afsnit 3.6](#). I post 10 og 11 angives oplysninger om afløb af gældsforpligtelser og omfanget af udstedelser heraf i løbet af året i scenarierne. Som en heraf-post angives blandt andet størrelsen af afløb af de gældsinstrumenter, som allerede var udstedt i udgangsåret for stresstesten (dvs. ultimo 2023). [På fanen er angivet eksempler på, hvordan disse poster skal udfyldes](#). I post 12 skal anføres omfanget af instrumenter til dækning af det samlede subordinationskrav for instituttet / koncernen, bestående af kapitalinstrumenter og subordinerede gældsinstrumenter, der kvalificerer hertil.

I den anden tabel opgøres det samlede NEP- og gældsbufferkrav bestående af NEP-krav for bankaktiviteter (hvor relevant) samt kapital- og gældsbufferkrav til realkreditaktiviteterne. [Bemærk, at post 13.2 skal stemme overens med post 19 i fanen Solvens](#). For koncerner bestående udelukkende af realkreditaktivitet angives et 0 under NEP-krav for bankaktiviteter (post 13.1).

I tabellen angives endvidere oplysninger om blandt andet det samlede subordinationskrav, 8 procent balancekravet for koncerner med realkreditvirksomhed og kravet om nedskrivningseggede passiver baseret på eksponeringsmålet (gearingsgrad).

[Fanen indeholder en tredje tabel, som beregnes automatisk. Instituttet kan med eventuelt bruge disse oplysninger som led i kvalitetssikringen af resultaterne.](#)

Skemaet skal udfyldes af alle institutter / koncerner.

Instituttet skal selv beregne NEP- og gældsbufferkrav og subordinationskrav for hvert år i scenarierne, så det afspejler den underliggende udvikling i kapitalkrav, risikoeksponering og det uvægtede udlån for realkreditinstitutter. Nødvendige antagelser specificeres og motiveres i instituttets dokumentation, herunder angives om 8 procent balancekravet eller kravet om nedskrivningseggede passiver baseret på eksponeringsmålet er bindende.

I dokumentationen beskrives og motiveres desuden instituttets antagelser om fundingomkostninger forbundet med en eventuel udstedelse af gældsinstrumenter, jf. afsnit 5.

4.7 Supplerende sikkerhedsstillelse (Suppl sikkerhed)

Fanen indeholder to tabeller. Den første tabel indeholder en opgørelse af det lovpligtige behov (niveau i kr.) for supplerende sikkerhedsstillelse for instituttets udstedelser af særligt dækkede obligationer (SDO) og særligt dækkede realkreditobligationer (SDRO) i de respektive scenarier og år. Desuden opgøres et eventuelt *Over Collateralization* krav (OC-krav) fra ratingbureauer mv.

Samtidig angives beløbet for beholdningen af aktuelt stillet sikkerhed i de respektive scenarier og år. Beholdningen af supplerende sikkerhed fordeles efter typen af aktiv efter samme definitioner som i indberetningsskemaet KSUS i posterne 3-6. Midler der er anvendt til dækning af instituttets LCR-gulvkrav, jf. post 14, må ikke indgå under post 3-6. Hvis instituttet har udfyldt post 6.3 ("Andre godkendte aktivertyper, heraf: Andet") bødes), skal instituttet beskrive det indholdet heraf i dokumentationen.

Derudover skal post 3-6 kun omfatte midler, der er allokeret til SDO/SDRO-udstedende kapitalcentre på det givne tidspunkt. Instituttets "ekstra beredskab" forstås som den supplerende sikkerhed, som instituttet kan fremskaffe med kort varsel ud over den allerede indregnede beholdning af supplerende sikkerhed (post 3-6) og uden at foretage nye udstedelser, og dette "ekstra beredskab" indberettes under post 12. Heri indgår f.eks. midler fra kapitalgrundlaget, tilgodehavender og garantier eller andre godkendte aktiver, der aktuelt er placeret uden for SDO/SDRO-udstedende kapitalcentre eller overdækningen til LCR-gulvkravet, hvis at instituttet mener, at midlerne kan anvendes til dette formål, og hvis de ikke allerede indgår i beholdningen af den supplerende sikkerhedsstillelse (post 3-6). Hvis post 12 er udfyldt bødes. Hvis post 12 er udfyldt, skal instituttet beskrive indholdet af det ekstra beredskab i dokumentationen.

Desuden angives omfanget (niveau i kr.) af udstedte Junior Covered Bonds (JCB) (eller lignende instrumenter) i løbet af året i hvert scenarie, og heraf omfanget af refinansierede JCB i løbet af året. I det omfang der udstedes gældsforpligtelser (f.eks. Senior Resolution Notes) til dækning af NEP- og gældsbufferkrav, og aktiver tilvejebragt herfra indregnes i tabellen med supplerende sikkerhedsstillelse, skal det indberettes under post 6.1 og beskrives i dokumentationen.

Beholdningen af supplerende sikkerhed, der anvendes til at dække et eventuel OC-krav, indberettes under post 9.

I dokumentationen beskrives og motiveres antagelser om fundingomkostninger forbundet med eventuelle ændringer i sikkerhedsstillelsen, jf. punkt 12 i afsnit 5 med krav til dokumentationen.

Fanens anden tabel indeholder en opgørelse af instituttets LCR-gulvkrav inkl. Søjle II-likviditetstillæg og midler til dækning heraf. Kravet indberettes under post 13. Den samlede beholdning af likvide aktiver i instituttet, der kan anvendes til dækning af LCR-gulvkravet inkl. Søjle II-likviditetstillæg, indberettes under post 14. Midler der er anvendt til dækning af supplerende sikkerhedsstillelse (post 3-6) kan ikke anvendes til dækning af LCR-gulvkravet, og skal derfor ikke indgå under post 14.

4.8 Balanceindberetning på kapitalcentre (Udvidet balanceindberetning)

Indeholder en balanceopgørelse samt udvalgte off-balance poster for instituttets SDO/SDRO udstedende kapitalcentre på aggregeret niveau, dvs. for alle kapitalcentrene under ét. Tabellen skal bruges til at belyse udviklingen i behovet for supplerende sikkerhedsstillelse samt opfyldelsen heraf. Skemaet skal udfyldes for udgangsåret samt basis- og stress-scenariet.

4.9.8 Supplerende oplysninger om udlån (Udlån)

Indeholder en fordeling af instituttets udlån efter ejendoms kategorier. Udlånet opgøres for nedskrivninger og vil derfor ikke stemme overens med balanceposten Udlån og andre tilgodehavender (post 3 i fanebladet med balanceoplysninger). Oplysningerne skal alene indberettes på institutniveau.

Oplysningerne i tabellerne kan udelades på koncernniveau.

4.10 Supplerende oplysninger om nedskrivninger på ejendoms kategorier (Nedskrivninger)

Indeholder fire tabeller, hvoraf to skal udfyldes (de resterende tabeller beregnes automatisk). I den første tabel foretages en fordeling af årets nedskrivninger på udlån efter ejendoms kategorier. Nedskrivningerne skal omfatte såvel de individuelle som de porteføljebestemte nedskrivninger og være opgjort som årets driftsførte nedskrivninger, dvs. efter tilbageførsler. Nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter er *ikke* omfattet af tabellen, hvorfor de samlede nedskrivninger kan afvige fra resultatposten Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv. (post 9 i fanebladet med resultatoplysninger).

Den anden tabel følger som udgangspunkt de samme retningslinjer som tabellen ovenfor. Forskellen er, at nedskrivninger i denne tabel skal opgøres *for* indregning af modtagne tabsgarantier mv. og effekten af modregningsaftaler. Dvs. at nedskrivningerne fra den første tabel korrigeres for modtagne tabsgarantier og eventuelle modregningsaftaler i det omfang, at det har haft en påvirkning på de beregnede nedskrivninger.

Den tredje og fjerde tabel beregnes automatisk.

Oplysningerne i tabellerne ~~skal alene indberettes~~ kan udelades på [institutniveau](#) ~~koncernniveau~~.

For tabellerne gælder, at der som udgangspunkt skal ske en fordeling på alle relevante ejendoms-kategorier. Hvis dette ikke er muligt, kan en mere summarisk opdeling aftales bilateralt med Finanstilsynet.

4.10 Supplerende oplysninger om nedskrivninger på stadier (Nedskrivninger på stadier)

Indeholder seks tabeller, hvoraf fire skal udfyldes (de resterende udfyldes automatisk). Tabellerne skal udfyldes med regnskabstal for 2023 og fremskrivninger for stress-scenariet. Tabellerne indeholder oplysninger om udlån, akkumulerede nedskrivninger og driftsførte nedskrivninger fordelt efter ejendoms-kategori og eksponeringernes stadietvandring fra udgangsåret (2023) til sidste år i stress-scenariet (2026). Inddeling i stadier skal ske i henhold til IFRS 9.

Forudsætningen for udfyldelsen af fanen er, at alle eksponeringer opdeles i delpopulationer (herefter: "stadie-populationer") baseret på eksponeringernes stadietvandring fra udgangsåret (2023) til sidste år i stress-scenariet (2026).

I den første tabel fordeles udlån efter ejendoms-kategori og stadiet-populationer opgjort ultimo året 2023 og ultimo året 2026 i stress-scenariet. Udlånet opgøres før nedskrivninger og skal stemme overens med oplysningerne i skemaet Udlån.

I den anden tabel angives de akkumulerede nedskrivninger på udlån fordelt efter ejendoms-kategori og stadiet-populationer, opgjort ultimo året 2023 og ultimo året 2026 i stress-scenariet.

I den tredje tabel opgøres årets driftsførte nedskrivninger på udlån fordelt efter ejendoms-kategori og stadiet-populationer for året 2023 samt for summen over de tre år (2024-2026) i stress-scenariet. Den fjerde tabel følger samme retningslinjer, men nedskrivningerne opgøres her før indregning af modtagne tabs-garantier ~~mv.~~ og effekten af modregningsaftaler. Årets driftsførte nedskrivninger skal i begge tabeller følge samme definitioner som beskrevet i afsnit 4.109 og skal stemme overens med oplysningerne indberettet under fanen Nedskrivninger.

De resterende tabeller beregnes automatisk.

For en nærmere vejledning til udfyldelsen af tabellerne henvises til indberetningsvejledningen i fanebladet, hvor der kan ses eksempler på udfyldelse af tabellerne.

Oplysningerne i tabellerne ~~skal alene indberettes~~ kan udelades på institutniveau koncernniveau.

~~4.12.11~~ Risikovægte på defaultede erhvervs- og detaileksponeringer under IRB-metoden

Indeholder information om instituttets risikovægte på defaultede (misligholdte) erhvervs- og detaileksponeringer under IRB-metoden for kreditrisiko, herunder en opgørelse af instituttets anvendte parametre for Expected Loss Best Estimate (ELBE) og Loss Given Default (LGD). Fanen indeholder tre tabeller, hvoraf én skal udfyldes af instituttet, de resterende udfyldes automatisk. Tabellerne skal udfyldes med faktiske tal for 2023 og fremskrivninger for basis-scenariet og stress-scenariet.

I den første tabel indberettes anvendte parametre for ELBE og LGD for henholdsvis defaultede erhvervs- og detaileksponeringer. Parametrene opgøres efter de principper, som instituttet anvender i opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer for kreditrisiko (REA). Parametrene opgøres som eksponeringsvægtede gennemsnit (beregnet med EAD-vægte) for hver eksponeringskategori. Tabellen udfyldes kun for eksponeringer under Advanced IRB-metoden.

De to sidste tabeller beregnes automatisk. Den anden tabel beregner instituttets implicitte risikovægte på defaultede erhvervs- og detaileksponeringer ud fra instituttets indberettede oplysninger om risikoeksponering og EAD under fanerne Solvens og EAD. Den tredje tabel beregner ELBE i mio. kr. for henholdsvis defaultede erhvervs- og detaileksponeringer ud fra instituttets indberettede værdier for ELBE og EAD i de foregående tabeller.

Oplysningerne i tabellerne kan udelades på koncernniveau.

~~4.12.12~~ Oplysninger om "Exposure-at-default" (EAD)

Indeholder en opgørelse af instituttets krediteksponeringer defineret som "Exposure-at-Default" (EAD) for de anførte eksponeringskategorier – stats-, institut-, erhvervs- og detaileksponeringer samt defaultede, dvs. misligholdte eksponeringer (for førnævnte fire eksponeringskategorier).³ Opgørelsen skal omfatte de samlede krediteksponeringer bestående af eksponeringer under såvel standardmetoden for kreditrisiko som IRB-metoden for kreditrisiko. Krediteksponeringerne (EAD) fordeles efter metode til opgørelse af kreditrisiko (standardmetoden vs. IRB-metoden) samt eksponeringskategori. Eksponeringer mod defaultede kunder placeres i særskilte kategorier – *defaultede erhvervseksponeringer, defaultede detaileksponeringer samt øvrige defaultede eksponeringer (stat og institut)* – og skal derfor *ikke* medtages i de førnævnte fire eksponeringskategorier.

³ Øvrige eksponeringskategorier (f.eks. IRB-kategorierne aktieeksponeringer og aktiver uden modparter) udelades.

Eksponeringer fra realkreditudlån, der indgår som krediteksponeringer på standardmetoden og er placeret under kategorien "secured by mortgages on immovable property", skal fordeles på kategorierne "detaileksponeringer" og "erhvervseksponeringer" for henholdsvis defaultede og ikke-defaultede eksponeringer. Tilsvarende fordeles realkreditudlån under kategorien "exposures in default" på henholdsvis defaultede detail- eller erhvervseksponeringer.

Kun de med gråt markerede celler skal udfyldes (indholdet i de øvrige celler beregnes automatisk). Under tabellen beregnes automatisk den akkumulerede vækst i de samlede krediteksponeringer i henholdsvis basis- og stress-scenariet. Denne skal som udgangspunkt afspejle de af Finanstilsynet fastlagte niveauer for udlånsvæksten i de forskellige scenarier, jf. afsnit 3.2. Eventuelle afvigelser skal forklares i dokumentationen.

~~4.14~~ Oplysninger om PD, LGD og EL opgjort "Point-in-Time" (PD-LGD-EL PIT)

~~Indeholder oplysninger om "Probability-of-Default" (PD), "Loss-Given-Default" (LGD) og "Expected-Loss" (EL) for instituttets krediteksponeringer under IRB-metoden for kreditrisiko, når parametrene opgøres "Point-in-Time" (PIT) (i alt seks tabeller). Med PD opgjort ud fra en PIT-tilgang forstås den *aktuelle* sandsynlighed for, at kunden misligholder sit engagement med instituttet. Med LGD opgjort ud fra en PIT-tilgang forstås det bedste aktuelle bud på instituttets tabsandel givet kundens misligholdelse.⁴ LGD skal opgøres "brutto", dvs. LGD skal gælde for hele eksponeringen (sikret+usikret). EL, som på kunde- eller engagementsniveau opgøres som produktet af PD og LGD, vil dermed — når PD og LGD er opgjort ud fra en PIT-tilgang — være udtryk for det *aktuelle* forventede tab på kundens engagement.⁵ PD, LGD og EL skal opgøres som eksponeringsvægtede gennemsnit (beregnet med EAD-vægte) for hver eksponeringskategori.⁶ Parametrene PD, LGD og EL opgøres hver især i to varianter — for porteføljen eksklusive defaultede kunder (den "sunde" portefølje) henholdsvis for den samlede portefølje inklusive defaultede kunder. Indberetning skal ske i pct. med to decimaler (og uden at ændre i talformaterne).~~

~~4.15~~~~4.13~~ Oplysninger om PD, LGD og EL til kapitaldækningsformål (PD-LGD-EL REA)

~~Indeholder oplysninger om "Probability-of-Default" (PD), "Loss-Given-Default" (LGD) og "Expected-Loss" (EL) for instituttets krediteksponeringer under IRB-metoden for kreditrisiko, når parametrene opgøres efter de principper, som instituttet anvender i opgørelsen af de risiko-vægtede eksponeringer for kreditrisiko (REA) (i alt seks tabeller). PD, LGD og EL opgøres~~

⁴ Instituttet bør som en del af dokumentationen beskrive grundlaget for beregning af LGD-PIT, herunder den valgte tids-horisont for opgørelse af beløb, der kommer ind på det misligholdte engagement.

⁵ Det vil normalt være PD, LGD og EL opgjort ud fra en PIT-tilgang, der ligger til grund for instituttets skøn for nedskrivningerne i stresstesten.

⁶ Samvariation (negativ eller positiv) mellem PD og LGD på tværs af engagementer kan betyde, at den gennemsnitlige EL på porteføljeniveau vil afvige fra produktet af den gennemsnitlige PD og den gennemsnitlige LGD på porteføljeniveau.

som eksponeringsvægtede gennemsnit (beregnet med EAD-vægte) for hver eksponeringskategori. LGD skal opgøres "brutto", dvs. LGD skal gælde for hele eksponeringen (sikret+usikret). Parametrene PD, LGD og EL opgøres hver især i to varianter – for porteføljen eksklusive defaultede kunder (den "sunde" portefølje) henholdsvis for den samlede portefølje inklusive defaultede kunder. Indberetning skal ske i pct. med to decimaler (og uden at ændre i talformaterne).

4.16 Oplysninger om PD migration (PD migration)

Indeholder oplysninger om "PD primo", "Før default PD" og "PD ultimo" for instituttets kredit-eksponeringer under IRB-metoden for kreditrisiko, når PD opgøres "Point-in-Time" (PIT) henholdsvis efter de principper, som instituttet anvender i opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer for kreditrisiko (REA) (i alt to tabeller). Der er tale om de "sunde" PD-parametre, dvs. PD for porteføljen eksklusive defaultede kunder. "PD primo" og "PD ultimo" hentes fra arkene PD-LGD-EL PIT og PD-LGD-EL REA (jf. ovenfor), og det er derfor kun parameteren "Før default PD", der skal beregnes og indberettes i dette faneblad. "PD primo" er identisk med "PD ultimo" for det forudgående år. "Før default PD" skal opgøres med afsæt i "PD primo" ved at tage højde for effekterne af migration fra ændringer i PD, men før effekten fra kunders eventuelle overgang til default. Beregningen skal gøre det muligt at opdele udviklingen i PD fra primo til ultimo (den samlede migrationseffekt) i en "non-default migrationseffekt" og en "portfolio improvement effect", hvor sidstnævnte beskriver effekten på PD af, at defaults kan forbedre den tilbageværende "sunde" portefølje. Effekten af non-default migration skal for det enkelte år kunne opgøres som forskellen mellem "Før default PD" og "PD primo", og effekten fra defaults ("portfolio improvement effect") som forskellen mellem "PD ultimo" og "Før default PD". Fanebladet indeholder et konkret eksempel på beregning af "Før default PD". "Før default PD" beregnes konkret ved at sammenveje de nye stressede PD-niveauer (efter non-default migration eller "PD-skub") med eksponeringsvægtene for den "sunde" portefølje fra primo året. Indberetning skal ske i pct. med to decimaler (og uden at ændre i talformaterne).

Oplysningerne i tabellerne skal alene indberettes på institutniveau.

4.17.14 Effekterne af indfasningen af kommende regulering (Indfasning af ny regulering)

Indeholder information om blandt andet instituttets kapitalgrundlag, samlede risikoeksponering og, tilstrækkeligt kapitalgrundlag og NEP- og gældsbufferkrav mv., når der tages højde for de samlede effekter af indfasningen af ny regulering, som er beskrevet i afsnit 3.67.

Fanen indeholder ~~tre~~ alt fire tabeller, hvoraf ~~to~~ tre skal udfyldes af instituttet, mens den sidste udfyldes automatisk. Tabellerne skal udfyldes med faktiske tal for 2023 og fremskrivninger for basisscenariet og stress-scenariet, herunder for 1. januar 2027. Der indberettes generelt

under antagelse om gradvis indfasning, hvor effekterne indregnes i de år, hvor de træder i kraft. En undtagelse er kolonnerne H og M, hvor instituttet skal indberette under en hypotetisk antagelse om fuld indfasning af ny regulering pr. 1. januar 2027.

I den første tabel indberettes [oplysninger om kapitalgrundlag, instrumenter til dækning af NEP- og gældsbufferkrav mv.](#) og samlet risikoeksponering.

I den anden tabel indberettes [oplysninger om tilstrækkeligt kapitalgrundlag.](#) ~~Information om og det kombinerede kapitalbufferkrav indhentes automatisk fra oplysningerne indberettet på fanen Solvens.~~

~~Den tredje~~ [den tredje tabel indberettes oplysninger om NEP- og gældsbufferkravet mv.](#)

[Den sidste](#) tabel beregner automatisk kapital, kapitalkrav samt kapitaloverdækning til de samlede kapitalkrav inklusive bufferkrav opgjort i pct. af den samlede risikoeksponering.

Skemaet skal kun udfyldes på koncernniveau (højeste konsolideringsniveau for institutter omfattet af Finanstilsynets makroøkonomiske stresstest).

5. Dokumentation

Indberetningen skal indeholde en fyldestgørende beskrivelse af anvendte metoder og antagelser, herunder en samlet, dækkende og opdateret beskrivelse af modelgrundlaget. Beskrivelsen kan tage udgangspunkt i eksisterende materiale indsendt til Finanstilsynet som dokumentation for instituttets stresstest, hvis der ikke er sket væsentlige ændringer. Beskrivelsen skal dog være opdateret og fuldt dækkende for de anvendte metoder og antagelser, som ligger til grund for de konkrete makroøkonomiske stresstestresultater i indberetningen. [I fald instituttet benytter sig af andet materiale som led i dokumentationen af stresstesten \(andet materiale indsendt til Finanstilsynet eller offentligt tilgængeligt materiale\), skal henvisninger hertil fremgå tydeligt.](#)

Dokumentationen skal bl.a. indeholde en beskrivelse af nedenstående punkter (listen er ikke udtømmende). Henvisningen til hvert punktnummer skal fremgå tydeligt af dokumentationen:

1. En beskrivelse og en motivation af eventuelle væsentlige ændringer i anvendte stresstestmodeller i forhold til foregående års stresstest. Dette omfatter både modeller for kreditrisiko, markedsrisiko, indtjening mv. ~~Hvis modelændringerne er beskrevet~~

~~vet andre steder i dokumentationen, kan der henvises hertil. Beskrivelsen bør indeholde en kvantificering af effekten af modelændringerne på resultaterne, eventuelt opgjort på skønsmæssig basis.~~

2. Instituttets modellering af kredittab og kreditrisiko, herunder en fyldestgørende beskrivelse af de anvendte og opdaterede modelrelationer for overgangen fra makroøkonomiske faktorer til eksempelvis nedskrivninger og relevante kreditrisikoparametre (PD og LGD). Samtidig beskrives baggrunden for valget af modeller samt resultaterne af udførte modelvalideringer, herunder modelrelationernes historiske forklaringsgrad. Sidstnævnte opdateres og indsendes som en del af dokumentationen for 2024 stresstesten. Dokumentationen skal også indeholde en beskrivelse af instituttets tilgang til modellering af nedskrivninger på krediteksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko samt anvendt metode til modellering af porteføljebestemte nedskrivninger. ~~Som supplement til resultaterne for PD opgjort efter en PIT-tilgang skal instituttet desuden som en del af dokumentationen oplyse de faktiske misligholdelsesrater for 2022 opdelt efter erhverv og detail, herunder beskrive og vurdere hvilken betydning en eventuel afvigelse mellem den faktiske og den modelbaserede misligholdelsesrate har for resultaterne i stresstestperioden.~~
3. En beskrivelse af antagelserne bag udviklingen i solvensbehovet i fremskrivningerne.
4. Anvendte metoder til beregning af renteindtægter og renteudgifter, herunder samt motivation for forsigtigheden heraf, jf. kravene i afsnit 3.5. Desuden medtages en fyldestgørende beskrivelse og motivation af de underliggende antagelser om placeringen i rentebærende aktiver, finansieringen med rentebærende fordringer samt udviklingen i relevante rentesatser. Hvis der er effekter i form af "overhæng" fra bidragsændringer i udgangsåret, angives dette i dokumentationen, og effekterne kvantificeres. I den forbindelse skal der også oplyses om antagelserne om udviklingen i beholdningen af instituttets egne obligationer (beholdning i kr.) samt virkninger heraf på instituttets renteindtægter. Endelig skal instituttet redegøre for andelen af variabelt og fastforrentede aktiver og passiver og betydningen heraf for udviklingen i renteindtægter og renteudgifter. Endeligt beskrives den frekvens der er anvendt til opgørelsen af gennemsnitlig balance og effektiv rente på fanen "Noter til rentebærende poster", jf. anvisningerne under indberetningsvejledningen på fanen.
5. Anvendte metoder til beregning af gebyrindtægter og gebyrudgifter samt motivation for forsigtigheden heraf, jf. kravene i afsnit 3.5.

6. Anvendte metoder til beregning af kursreguleringer, herunder en fyldestgørende beskrivelse og motivation af de underliggende antagelser om udviklingen i aktivsammensætningen og relevante danske og udenlandske renter, jf. afsnit 3.5–6. Desuden skal det beskrives, hvordan afkastet (kuponrente og kursregulering) indregnes på obligationsbeholdningen opgjort til hhv. dagsværdi og amortiseret kostpris. I tillæg hertil fordeles obligationsbeholdningen til hhv. dagsværdi og amortiseret kostpris på passende varighedsbånd.
7. Desuden skal instituttet som en del af dokumentationen angive og beskrive udviklingen i den samlede beholdningsindtjening i stresstesten, dvs. det samlede afkast i kr. af instituttets egenbeholdning af værdipapirer (positionstagning) inklusive renteafkast og gevinster/tab på en eventuel renteafdækning, herunder beskrive bidraget til udviklingen i beholdningsindtjeningen fra de forudsatte renteændringer i de enkelte scenarier og år. I den forbindelse skal instituttet opgøre, hvor stor en del af nettorenteindtægterne, udbytter og kursreguleringer som kan henføres til afkast af egenbeholdningen.
8. Eventuelle gennemførte fusioner i udgangsåret og eventuelle planlagte fusioner, som er indregnet efter aftale med Finanstilsynet, samt de deraf afledte konsekvenser for instituttets resultater.
9. En fyldestgørende beskrivelse af overgangen fra årets resultat til udviklingen i den egentlige kernekapital i de enkelte scenarier og år. Dette omfatter også en beskrivelse af, hvordan skattemæssige forhold er behandlet, herunder behandlingen af udskudte skatteaktiver samt eventuelle hensættelser til udskudt skat (jf. post 17.1 under fanen Balance).
10. Ændringer i kapitalforhold, der er kendt med sikkerhed på indberetningstidspunktet, samt en eventuel tilførsel af ny supplerende kapital fra et moderselskab i forbindelse med indfrielse af eksisterende supplerende kapital fra moderselskabet (koncern-intern kapital), jf. afsnit 3.56. Dokumentationen bør indeholde oplysninger om tidspunkt og beløb for ændringer i kapitalforholdene samt tilførsel af en evt. ny supplerende kapital fra moderselskabet.
11. Omkostninger i form af (ordinære eller ekstraordinære) bidrag til Garantiformuen og Afviklingsfonden, samt hvilke antagelser, der ligger til grund for resultaterne, i de respektive år og scenarier.

12. Omkostninger forbundet med udstedelse af supplerende sikkerhedsstillelse for instituttets SDO/SDRO-udstedelser og eventuelle OC-krav i de respektive scenarier og år inklusive udgangsåret. Omkostninger ved udstedelser til dækning af LCR-gulvkravet ~~kravet~~ inkl. Søjle II-likviditetstillæg beskrives ligeledes. Estimatet af meromkostningerne skal motiveres ud fra den økonomiske situation og forventede fundingomkostninger i det pågældende scenarie. For stress-scenariet kan der f.eks. tages udgangspunkt i fundingmulighederne under finanskrisen. Desuden beskrives instituttets "ekstra beredskab" af supplerende sikkerhed, hvis instituttet har indberettet noget under denne post.
13. Eventuelle modtagne garantier mod tab på udlån (tabsgarantier). Dokumentationen skal indeholde en beskrivelse af anvendte metoder og antagelser ved beregning af effekter af tabsgarantierne i stresstesten. Hvis afregning af tabsgarantierne sker med en tidsmæssig forsinkelse, skal det fremgå af dokumentationen, herunder angives en eventuel afregning af garantierne, som først har virkning efter fremskrivningsperiodens udløb. Desuden specificeres instituttets betaling for modtagelse af garantierne for årene 2024-2026.
14. Eventuelle modregningsaftaler med et pengeinstitut, som indebærer, at tab på udlån formidlet af pengeinstituttet og ydet af realkreditinstituttet helt eller delvist kan modregnes i fremtidige provisionsbetalinger til pengeinstituttet. Beskrivelsen skal indeholde de samme elementer som for tabsgarantier, jf. ovenfor. Derudover beskrives den regnskabsmæssige behandling og størrelsen af effekterne af modregningsaftalerne i stresstesten.
15. Nedskrivninger (i kr.) som kan henføres til hensættelser på tabsgarantier mv. afgivet til (koncernforbundne eller ikke-koncernforbundne) kreditinstitutter i de respektive scenarier og år.
16. Eventuelle ændringer i bidragssatsen, der er kendt og annonceret på indberetningstidspunktet og indregnet i stresstesten, samt effekterne heraf på renteindtægterne.
17. Hvis modpartsrisiko er vigtig for udviklingen i instituttets REA, LGD og/eller EAD i stresstesten anføres dette i dokumentationen. Samtidig beskrives og kvantificeres

effekten af modpartsrisiko, ligesom udviklingen i REA, LGD og EAD uden indregning af modpartsrisiko oplyses.

18. Beskrivelse og kvantificering af effekterne på kapitalen og den samlede risikoeksponering af den gradvise og fulde indfasning af kapitaleffekten af IFRS9, hvor relevant, jf. afsnit 3.57.
19. Beskrivelse og kvantificering af effekterne på kapital og risikoeksponering af indregning af NPE-bagstopperen, jf. afsnit 3.56. NPE-bagstopperen skal beregnes under antagelse om, at der ikke må ske tabsafskrivning i stresstesten. Instituttet opfordres til i dokumentationen at beskrive og kvantificere effekterne af NPE-bagstopperen under instituttets egne antagelser om tabsafskrivning, hvis instituttet vurderer at disse antagelser er mere relevante. Instituttets egne antagelser beskrives og motiveres.
20. En beskrivelse af antagelserne bag beregningerne af effekterne af ny regulering, jf. afsnit 3.67. Beskrivelsen skal omfatte antagelserne bag de beregnede effekter på kapitalen, den samlede risikoeksponering og solvensbehovet i basisscenariet og stress-scenariet under både gradvis og fuld indfasning. Beskrivelsen skal desuden give en skønsmæssig vurdering af betydningen af de enkelte delelementer (Basel IV, EBA's retningslinjer om IRB-modeller og ny definition af misligholdte eksponeringer og eventuelle tilbageværende effekter af CRR2/CRD5) for førnævnte variable i de enkelte år i fremskrivningsperioden. Ved opgørelsen af de fuldt indfasede effekter pr. 1. januar 2027 medregnes og beskrives også effekterne af den fulde indfasning af kapitaleffekten af IFRS 9 (hvor relevant). Instituttet skal i dokumentationen angive, hvorvidt det ved indgangen til stresstest-perioden (dvs. ultimo 2023) er fuldt *compliant* med EBA's retningslinjer om IRB-modeller og ny definition af misligholdte eksponeringer, og hvis ikke, hvilke modelændringer og skønnede effekter, der er indregnet i fremskrivningsperioden i fanen "Indfasning af ny regulering".
21. En beskrivelse af eventuelle blokreservationer (og andre regulatoriske ændringer) i opgørelsen af risikoeksponeringen, som instituttet har foretaget for at sikre en mere glidende overgang til implementeringen af EBA's retningslinjer vedr. IRB-modeller og ny default definition og/eller Basel IV. Instituttet skal i dokumentationen angive størrelsen af den indregnede blokreservation ved udgangen af 2023, samt hvor (under hvilke delporteføljer under risikoeksponeringen) blokreservationen er place-

ret. Instituttet skal endvidere redegøre for eventuelle yderligere ændringer, som instituttet forventer indregnet i stresstest-perioden frem mod 1. januar 2027, og som indberettes som en del af fanen "Indfasning af ny regulering". Disse ændringer i blokreservationerne (og andre regulatoriske ændringer) skal beskrives og kvantificeres som en del af dokumentationen.

22. En beskrivelse af hvordan landbrugsscenariet, jf. afsnit 3.3, er anvendt i stresstesten.
23. Som en beregningsteknisk forudsætning skal priserne på instituttets domicilejendomme, herunder leasede domicilejendomme hvor relevant, følge udviklingen i scenariernes ~~huspriser~~priser på erhvervsejendomme. Hvis instituttet har egne modeller og skøn for udviklingen i værdien af instituttets domicilejendomme i scenarierne, kan disse beskrives som en del af dokumentationen, herunder angives det, hvor meget resultaterne påvirkes ved anvendelse af instituttets egne skøn frem for den forudsatte udvikling i ~~huspriserne~~priserne på erhvervsejendomme. Tilgangen til værdiregulering af leasede domicilejendomme skal beskrives og motiveres i dokumentationen.
24. En beskrivelse og motivation af antagelserne om en eventuel refinansiering og udstedelse af nye gældsinstrumenter til dækning af NEP- og gældsbufferkrav og subordinationskrav i scenarierne. Samtidig beskrives og motiveres antagelserne vedrørende fundingomkostningerne ved en eventuel udstedelse af gældsforpligtelser til dækning heraf, både i udgangsåret og de respektive scenarier. Antagelserne skal motiveres ud fra den økonomiske situation på udstedelsestidspunktet i de forskellige scenarier. For stress-scenariet kan der f.eks. tages udgangspunkt i fundingmulighederne og -omkostningerne for sammenlignelige gældsinstrumenter under finanskrisen. Desuden anføres det, hvis midlerne fra udstedelse af gældsinstrumenter til dækning af NEP- og gældsbufferkrav samtidig anvendes som supplerende sikkerhedsstillelse for instituttets SDO/SDRO-udstedelser. I givet fald beskrives omfanget (niveau i kr.) og under hvilke aktiver i fanen "Supplerende sikkerhed", disse midler er posteret.
25. Nødvendige antagelser for beregning af NEP- og gældsbufferkrav samt subordinationskrav specificeres og motiveres i instituttets dokumentation, herunder angives om 8 procent balancekravet eller kravet om nedskrivningsegne passiver baseret på eksponeringsmålet (gearingsgrad) er bindende.

26. En opgørelse af hvordan dagsværdiregulering som følge af renteændringer påvirker balanceført udlån og EAD.
27. En beskrivelse af, hvordan instituttet i resultaterne har indarbejdet den tidsmæssige profil i det første år af stress-scenariet, hvor konjunkturtilbageslaget indtræffer fra midten af 2024. Herunder beskrives hvordan den kvartalsvise udvikling i 2024 i stress-scenariet for en række nøgletal for dansk økonomi er indarbejdet i stresstesten, jf. informationen under fanen "Nøgletal kvartalsvis" i scenarietabellen.
28. Instituttet skal som en del af dokumentationen angive, hvorvidt der ved indgangen til stresstest-perioden, dvs. ultimo 2023, er indregnet ledelsesmæssige tillæg til de akkumulerede nedskrivninger og hensættelser (korrektivkontoen) som følge af fx makroøkonomisk usikkerhed. Instituttet skal angive størrelsen af nedskrivningerne (i mio.kr.) foretaget som ledelsesmæssige skøn, herunder angive hvordan disse nedskrivninger fordeler sig på henholdsvis stadie 1, 2 og 3 kunder. Desuden skal instituttet beskrive et eventuelt samspil mellem de bogførte ledelsesmæssige skøn i udgangspunktet og nedskrivningerne i scenarierne, særligt i forhold til om de ledelsesmæssige tillæg fastholdes eller reduceres i stress-scenariet. Instituttet skal endvidere oplyse, om der er i de rent modelberegnedede akkumulerede nedskrivninger og hensættelser ultimo 2023 også indgår et element af ledelsesmæssige skøn ("in-model-adjustments"). Det kan fx være justeringer af kreditparametre, der afspejler en ledelsesmæssig vurdering i forhold til opgørelsen af korrektivkontoen. Hvis muligt, kvantificeres effekten heraf.
29. En beskrivelse af de scenarier og sandsynligheder for scenarierne, som instituttet har anvendt ved opgørelsen af korrektivkontoen ultimo 2023 i medfør af IFRS9. Desuden skal instituttet angive størrelsen af korrektivkontoen (eksklusive ledelsesmæssige skøn), hvis det antages, at det forventede scenarie i opgørelsen har sandsynligheden 100 pct.
30. En beskrivelse af hvordan ekspertvurderinger er indarbejdet i stresstest-resultaterne som supplement til de rent modelbaserede resultater. Beskrivelsen skal som minimum omfatte eventuelle justeringer (tillæg/fradrag) til nedskrivningerne, men også eventuelle øvrige justeringer (f.eks. til de underliggende modelparametre eller omfanget af misligholdelser) beskrives, hvis de er væsentlige for resultaterne. I givet fald kvantificeres effekterne af ekspertvurderingerne, som minimum på summarisk vis, sådan at eksempelvis nedskrivningerne før henholdsvis efter ekspertvurderingen

fremgår. Beskrivelsen skal desuden indeholde en begrundelse for indregningen af eventuelle ekspertvurderinger til resultaterne – f.eks. om justeringen skyldes anvisninger fra Finanstilsynet, eller om justeringen beror på vurderinger fra instituttets egne krediteksperter. [Ekspertvurderinger bør beskrives som en del af dokumentationen og så vidt muligt fordeles på relevante delporteføljer i resultaterne.](#)

[29-31.](#) [En beskrivelse af hvordan omkostninger forbundet med operationelle risici er indarbejdet i resultaterne, herunder en beskrivelse af eventuelle verserende sager af væsentlig karakter, jf. afsnit 3.4.](#)

[30-32.](#) [Øvrige nødvendige antagelser, der ikke er specificeret af Finanstilsynet.](#)

Som en del af dokumentationen skal instituttet desuden redegøre for afløb af hybrid kapital og supplerende kapital frem til og med 2026. Det angives, hvorvidt der i fremskrivningsperioden er rentændringer (step-up) på hybrid kapital eller supplerende kapital, ligesom der redegøres for instituttets antagelser om en eventuel indfrielse af lånet på tidspunktet for rentændringen. Beskrivelsen, der bør indeholde oplysninger om udløbsdato, tidspunkt for rentændring samt restgæld for de forskellige typer af kapital, kan eksempelvis ske i form af en tabel som nedenstående. I den forbindelse skal instituttet også anføre, hvorvidt de pågældende kapitalinstrumenter kan medregnes (helt eller delvist) under gældende kapitaldækningsregler og den nationale implementering, heraf henholdsvis gradvist og fuldt indfaset, sådan at en eventuel tilbageværende udfasning klart fremgår af dokumentationen. Det oplyses også om kapitalinstrumenterne er tabsabsorberende i den forstand, at der er fastlagt en trigger for nedskrivning eller konvertering til egentlig kernekapital. For de tabsabsorberende kapitalinstrumenter anføres relevante oplysninger om trigger-udmåling og trigger-niveau, herunder om instrumentet antages konverteret eller nedskrevet i stresstestens fremskrivningsperiode.

Lån ID	Type	Udløbsdato	Dato for rentændring	Restgæld mio. EUR	Restgæld mio. DKK
1					
2					
osv.					
Hybrid kapital i alt					
1					
2					
osv.					
Supplerende kapital i alt					

Dokumentationen kan desuden indeholde instituttets bemærkninger til Finanstilsynets fastlagte scenarier og metodemæssige antagelser. Instituttet kan ydermere supplere indberetningen med stresstestberegninger på basis af alternative antagelser, hvis disse vurderes at være mere retvisende for instituttet.

6. Praktiske forhold

Resultatark (Excel), scenarietabel (Excel) og vejledning (PDF) [kaner tilsendt instituttets direktion på mail og kan \(fra medio januar\) desuden](#) hentes på Finanstilsynets hjemmeside under emneområdet Tilsyn og punktet Stresstest.

Dokumentationen kan indsendes i Word- eller PDF-format.

Indsendelsesfristen er 45 bankdage efter årets udgang, medmindre andet er aftalt med Finanstilsynet. Resultater og dokumentation indsendes pr. e-mail til stress-test@ftnet.dk. Hvis krypteret indsendelse ønskes, kan resultater og dokumentation indsendes via eksisterende tunnelkrypteringsløsninger eller til postkassen Finanstilsynet@ftnet.dk, jf. vejledning herom på Finanstilsynets hjemmeside.

Spørgsmål kan rettes til Aske Linnebjerg Vadstrup på tlf. 33 55 82 71 eller Johannes Flintholm på tlf. 51 14 72 88 eller pr. e-mail til stress-test@ftnet.dk.

Bilag – De makroøkonomiske scenarier

Finanstilsynet anvender samme scenarier som Nationalbanken, jf. Nationalbankens analyse "Finansiell stabilitet" af 28. november 2023 (scenarierne "Grundforløb" og "Hård recession" i Nationalbankens publikation). Scenarierne beskriver udviklingen i dansk økonomi over perioden 2024-26.

Basisscenario

Basisscenariet tager udgangspunkt i Nationalbankens prognose fra september 2023.^[1] Scenariet beskriver en udvikling med en afmatning af dansk økonomi, drevet af blandt andet de høje renter, som begrænser den private indenlandske efterspørgsel. Ledigheden ventes at stige lidt i forhold til niveauet ved udgangen af 2023, og boligpriserne vokser kun svagt i fremskrivningen. De korte pengemarkedsrenter falder med over 1 procentpoint fra 4. kvartal 2023 til 2026 (årgennemsnit), mens de lange obligationsrenter forbliver på et højt niveau.

Stress-scenario

Dansk økonomi er præget af en svagt stigende økonomisk aktivitet i første halvdel af 2024 svarende til udviklingen i basisscenariet, men bliver fra midten af 2024 ramt af et hårdt konjunkturtilbageslag drevet af følgende negative stød, som reducerer efterspørgslen over stresstest-perioden^[2]:

1. En stærk svækkelse af tilliden hos danske virksomheder og husholdninger fører til et fald i såvel de private investeringer som det private forbrug, ligesom boligmarkedet påvirkes negativt i form af faldende boligpriser (et indenlandsk stød).
2. En global økonomisk krise reducerer samtidig efterspørgslen på vore eksportmarkeder, hvilket resulterer i et fald i eksporten i forhold til basisscenariet (et udenlandsk stød).

I scenarietabellen under fanen "Nøgletal kvartalsvis" fremgår den kvartalsvise udvikling i 2024 i stress-scenariet for udvalgte nøgletal for dansk økonomi. F.eks. falder den økonomiske aktivitet (BNP) med 1,5 pct. fra andet til tredje kvartal 2024 og med yderligere 2,2 pct. fra tredje til fjerde kvartal. Boligpriserne falder samlet set med næsten 16 pct. fra 2. kvartal til 4. kvartal 2024. For 2024 som helhed (årligt gennemsnit) falder BNP med 0,2 procent, mens boligpriserne falder med 5,6 procent i forhold til 2023.

Samlet set falder BNP med 6,5 pct. over stress-scenariets tre år. Beskæftigelsen falder betydeligt, og nettoledigheden (ledigheden eksklusive personer i aktivering) stiger til 8,2 pct. af arbejdsstyrken i 2026 (som gennemsnit for året).

^[1] Jf. Danmarks Nationalbank, Udsigter for Dansk økonomi, september [20222023](#).

^[2] Konkret rammer stødene følgende makroøkonomiske variable: eksportmarkedsvæksten, det private forbrug, de private investeringer, [huspriserne](#) og [renterneboligpriserne](#).

Boligmarkedet rammes hårdt af både den indenlandske tillidskrise, tilbagegangen i dansk økonomi og de høje renter. Fra 4. kvartal 2023 til 4. kvartal 2026 falder boligpriserne samlet med knap 25 pct. Priserne for erhvervsjendomme falder lidt mere med 28 pct. over samme periode.

Renteudviklingen antages at være den samme som i basisscenariet.

Stress-scenariet har karakter af en hård recession.